

РЕШЕНИЕ

№ 60

гр. Перник, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЕРНИК, ВТОРИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на шести февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: МЕТОДИ КР. ВЕЛИЧКОВ

Членове: ЛОРА Р. СТЕФАНОВА
ИГНАТ АС. ТИМОФЕЕВ

при участието на секретаря ИВА Н. ЦВЕТКОВА
като разгледа докладваното от ИГНАТ АС. ТИМОФЕЕВ Въззивно
гражданско дело № 20231700500791 по описа за 2023 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на глава XX от ГПК.

С решение № 1026 от 20.10.2023 г., постановено по гр.д. № 2354/2023 г., Районен съд Перник е уважил изцяло предявения от Н. К. П. отрицателен установителен иск по чл. 124, ал. 1, пр. 3 ГПК за признаване за установено, че не дължи на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД сумата от 2199,90 лв., претендирана като цена на преизчислено количество доставена електрическа енергия за периода от 16.11.2022 г. до 15.02.2023 г. за електроснабден имот с адрес с. ***, по партида с клиентски № ***, за която сума е издадена фактура № ***

Срещу решението е постъпила въззивна жалба от „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, в която жалбоподателят поддържа, че решението е неправилно. Поддържа, че разпоредбата на чл. 50, ал. 1, б. „б“ не изисква наличието на нерегламентирано въздействие върху средството за търговско измерване, поради което първоинстанционният съд е трябвало да я приложи, а не да отхвърля иска. Наред с това изтъква, че при извършената проверка е установено, че липсва пломба на щита на електрическото табло, което позволява упражняване на неправомерно въздействие чрез устройство, генериращо електромагнитен импулс с висок заряд. Аргументира материалноправната си легитимация като кредитор на вземане за цената на преизчислено количество електрическа енергия. Моли съда да отмени

решението на РС Перник и да постанови ново, с което да отхвърли предявения иск. Претендира сторените по делото разноски.

Въззиваемият оспорва жалбата с отговор в срок. Моли обжалваното решение да бъде потвърдено и претендира разноски.

По валидността и допустимостта на решението:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част.

Първоинстанционното решение е валидно.

То е и допустимо - налице са процесуалните предпоставки за съществуване и упражняване на правото на иск по предявените претенции, като контролираният съд се е произнесъл при спазване на диспозитивното начало в исковия процес (чл. 6, ал. 2 ГПК).

По правомощията на съда относно правилността на решението в допустимата му част:

По въпросите за правилността на решението съдът е ограничен от конкретните оплаквания в жалбата - чл. 269, изр. 2 ГПК, освен когато следи служебно за интереса на някоя от страните, констатира нарушение на императивна материална норма (т. 1 от ТР 1/2013 г. по тълк.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС) или нищожността на правни сделки и отделни клаузи от тях, които са от значение за решаване на правния спор, ако нищожността произтича пряко от сделката или от събраните по делото доказателства (ТР 1/2020 г. по тълк.д. № 1/2020 г. на ОСГТК на ВКС).

Във въззивната жалба не са релевирани оплаквания за извършени от първоинстанционния съд нарушения на съдопроизводствените правила в доказателствения процес (разпределение на доказателствена тежест, указване за кои относими твърдени факти страната не сочи доказателства, събиране на доказателствата), за фактическа непълнота или за необоснованост на решението. Страните не са поискали събиране на нови доказателства във въззивното производство, но съдът, предвид служебното си задължение по чл. 162 ГПК да определи размера на основателната част от една претенция, е възложил изготвянето на съдебно-техническа експертиза.

С оглед на това, въззивният съд е обвързан от направените от първата инстанция фактически изводи, които намира, че следва да възпроизведе в настоящото решение, като ги допълни с изводимите констатации въз основа на събраните пред настоящата инстанция доказателства.

Предвид конкретните доводи на жалбоподателя следва да бъде извършена проверка на обжалваното решение за съответствието на правните му изводи с материалния закон.

В обхвата на посочените правомощия Окръжен съд Перник намира за установено от фактическа страна следното:

Въззивникът „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД (с предишно наименование „ЧЕЗ Разпределение България“) е лицензиран оператор на електроразпределителна мрежа по смисъла на чл. 88 от ЗЕ и § 1, т. 34б, б. „а“ от ДР на ЗЕ за цялата територия на град Перник.

От друга страна, не е било спорно пред първостепенния съд, че въззиваемият Н. К. П., е клиент по смисъла на § 1, т. 2а и т. 27г от ДР на ЗЕ, който купува електрическа енергия за

собствените си битови нужди в този имот, и се намира с въззивника в договорни правоотношения за използване на електроразпределителната мрежа по арг. от чл. 117, ал. 1 ЗЕ.

На 15.02.2023 г. служители на „Електроразпределителни мрежи Запад“ са извършили техническа проверка на средството за търговско измерване (СТИ) на доставяната електрическа енергия (електромера) в посочения имот, за което са съставили представения по делото констативен протокол № ***. Констатирано е, че липсва пломба на щита на електрическото табло, както и че при реален товар от 0,62 А индикаторът за натоварване на електромера не работи, поради което електромерът е демонтиран и изпратен за експертиза на Български институт по метрология (БИМ).

Въз основа на проведената от БИМ експертиза е изготвен протокол № ***, в който е отбелязано отсъствие на механични дефекти на кутията, на клемите и на клемния блок на електромера. При оглед на вътрешността му не са констатирани видими промени в конструкцията му. Посочено е, че електромерът не съответства на техническите характеристики и е с тъмен (тоест неработещ) дисплей. Същият не се охранява и не могат да бъдат изследвани метрологичните му характеристики.

Въз основа на съставения от представители на въззивника констативен протокол № ***. за проверка на неточно измерване и/или неизмерване на електрическата енергия „Електроразпределителни мрежи Запад“ е извършило преизчисление на потребената в процесния имот електрическа енергия за период от 90 дни преди проверката – от 16.11.2022 г. до 15.02.2023 г., при приложение на формулата на чл. 50, ал. 1, б. „б“ от ПИКЕЕ (обн. ДВ, бр. 35 от 30.04.2019 г.). Това преизчисление за сумата от 2199,90 лв. е математически правилно съобразно приетото от първоинстанционния съд.

За да обезпечи изпълнението на служебното си задължение по чл. 162 ГПК, въззивният съд е възложил изготвянето на експертно заключение, което да даде отговор каква е стойността на това вземане по формулата на чл. 52 от ПИКЕЕ. Въз основа на заключението, което съдът кредитира като обективно и компетентно изготвено, се установява, че последният отчет на електромера е извършен на 10.02.2023 г., както и че не може да се установи кога електромерът е спрял да измерва. Изчислено е, че по формулата на чл. 52 от ПИКЕЕ, вземането за корекция възлиза на стойност 19,49 лв.

При тази фактическа обстановка Окръжен съд Перник намира от правна страна следното:

Като е отчетена икономическата логика във взаимоотношенията между краен снабдител и оператор на електроразпределителната мрежа, с раздел IX на ПИКЕЕ (обн. ДВ, бр. 35 от 30.04.2019 г.) е възложено на оператора правото да извърши преизчисление на потребеното количество електрическа енергия за крайните клиенти, за които е установено че средството за търговско измерване не измерва или измерва с грешка извън допустимата. На оператора е предоставено и титулярството върху вземането за стойността на неизмерената енергия като технологичен разход – чл. 56, ал. 3 ПИКЕЕ. Правното основание на вземането произтича от чл. 183 ЗЗД - касае се за вземане за реално потребена електрическа енергия, чийто размер, когато не е точно установим, се презумира от правилата на раздел IX на ПИКЕЕ или се определя от съда по реда на чл. 162 ГПК. Фактическото основание, обуславящо възникването на това вземане, предполага установено неправилно отчитане на

средството за търговско измерване, а размерът на вземането се определя в зависимост от това дали е установена външна намеса или неправилното измерване се дължи на техническа неизправност. От систематическото тълкуване на чл. 50, ал. 1, б. „б“ и чл. 52 от ПИКЕЕ следва, че формулата на чл. 50, ал. 1, б. „б“ се прилага при външно въздействие върху СТИ, а формулата на чл. 52 – при техническа неизправност.

Предвид това, в нарушение на материалния закон първоинстанционният съд, след като е установил, че е налице неизмерване на електрическата енергия, което не се дължи на външна намеса върху електромера, е приел, че претенцията на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД е неоснователна и е уважил изцяло иска на въззиваемите, вместо да изчисли размера на вземането по реда на чл. 52 от ПИКЕЕ. Доставената, но неотчетена електрическа енергия следва да бъде заплатена независимо от причината за нейното неизмерване, като този правен извод следва както от задължението на купувача съгласно чл. 183 ЗЗД да заплати закупената стока, така и от общия принцип за недопускане на неоснователно обогатяване. Затова и предвидената в чл. 52 ПИКЕЕ формула за изчисление на неизмерената, но доставена електрическа енергия в хипотезата на техническа неизправност на електромера има за цел да се установи възможно най-близкото до действително потребеното количество. Изчислението се извършва въз основа на средноаритметичното количество от потребената електрическа енергия от клиента за предходен отчетен период и потребената електрическа енергия от клиента за аналогичен отчетен период от предходната година.

Съгласно чл. 162 ГПК когато едно спорно вземане е доказано по основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът определя размера по своя преценка или взема заключението на вещо лице. По тези съображения – за да обезпечи приложението на чл. 52 ПИКЕЕ, въззивният съд е назначил служебно съдебно-техническа експертиза. Въз основа на обсъденото заключение на тази експертиза се установи, че изчислена по реда на тази разпоредба, допълнително дължимата стойност на потребена електрическа енергия за периода от 16.11.2022 г. до 15.02.2023 г. възлиза на 19,49 лв.

С оглед на изложеното, обжалваното решение следва да бъде отменено в частта, в която искът е уважен за сумата от 19,49 лв., за която се установи, че представлява корекционна стойност на потребеното количество електрическа енергия в периода от 16.11.2022 г. до 15.02.2023 г., като вместо това искът бъде отхвърлен в посочената част. Решението следва да бъде потвърдено в останалата част - за разликата над 19,49 лв. до пълния предявен размер на иска от 2199,90 лв.

По разноските:

При този изход на спора решението на първоинстанционния съд следва да се ревизира в частта за разноските, като същото бъде отменено и в тази му част, а на страните бъдат присъдени разноски за двете инстанции по компенсация.

В първоинстанционното производство ищецът е сторил разноски в общ размер от 609,95 лв., от които на осн. чл. 78, ал. 1 ГПК му се следват 99,11 % или 604,55 лв. Във въззивното производство като въззиваем същият е сторил разноски за адвокатско възнаграждение в непрекомерен размер от 520 лв., от които му се следват 99,11 % или 515,39 лв. Тоест, общо полагаемите се на ищеца разноски за двете инстанции възлизат на 1119,94 лв.

В първоинстанционното производство ответникът е сторил разноси в общ размер от 521,20 лв., от които му се следват 0,89 % или 4,62 лв. Във въззивното производство същият е сторил разноси в общ размер от 605,84 лв., от които му се следват 0,89 % или 5,37 лв. Тоест, общо полагаемите се на ответника разноси за двете инстанции възлизат на 9,99 лв.

След изчисляването на разноските пред двете инстанции по компенсация, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 1109,95 лв.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване на осн. чл. 280, ал. 3, т. 1, пр. 1 ГПК.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 1026 от 20.10.2023 г., постановено по гр.д. № 2354/2023 г. на Районен съд Перник, **в частта**, в която е признато за установено по предявения по реда на чл. 124, ал. 1, пр. 3 ГПК иск, че Н. К. П., ЕГН *****, не дължи на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК 130277958, сумата от 19,49 лв., представляваща корекционна цена на потребеното количество доставена електрическа енергия за периода от 16.11.2022 г. до 15.02.2023 г. за електроснабден имот с адрес с. ***, по партида с клиентски № ***, за която сума е издадена фактура № ***, **както и в частта за разноските**, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения по реда на чл. 124, ал. 1, пр. 3 ГПК иск за признаване за установено, че Н. К. П. не дължи на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД сумата от 19,49 лв., представляваща корекционна цена на преизчислено количество доставена електрическа енергия за периода от 16.11.2022 г. до 15.02.2023 г. за електроснабден имот с адрес с. ***, по партида с клиентски № ***, за която сума е издадена фактура № ***

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата част, в която искът е уважен за разликата над 19,49 лв. до пълния предявен размер на иска от 2199,90 лв.

ОСЪЖДА „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, ЕИК 130277958, да заплати на Н. К. П., ЕГН *****, сумата от **1109,95 лв.**, представляваща разноси по компенсация пред първата и въззивната инстанции.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____